

Danmarks Geologipris

- friske vinde i DGF

Af geolog Steen Laursen, *GeologiskNyt*

“Det er mig en ære at uddele Danmarks Geologipris endnu engang. I år går den til Jon Ineson og Finn Surlyk”. Sådan startede Martin Ghisler, direktør for GEUS, prisoverrækkelsen af Danmarks Geologipris i 2004. Det skete på DGFs årlige generalforsamling den 19. februar. Det er de to geologers arbejde med at redigere og bidrage til bogen “The Jurassic of Denmark and Greenland” fra sidste år, som blev belønnet med denne pris. Prisvinderne er tilknyttet Geocentret i København henholdsvis ved GEUS og ved Geologisk Institut.

Bogen på små 948 sider opsummerer den nyeste viden om den jurassiske geologi i Østgrønland og den Fennoskandiske Randzone. Dermed koordinerer den også geologien i disse to områder. Planerne til bogen udsprang tilbage i 1990'erne, så værket har altså været lige så længe undervejs, som det har været efterspurgt. “Bogen placerer Danmark synligt i den internationale forskerverden”, fastslog Martin Ghisler. Derfor var han også synligt stolt over at kunne overrække Danmarks Geologipris i form af 25.000 kroner og to billeder på DGFs vegne.

Nye vinde i DGF

DGF har fundet sin historiebog frem og

bruger den flittigt til at vise sit nye ansigt. På dette års generalforsamling fremhævede foreningens formand Peter Johannessen, at DGF faktisk blev stiftet af oprørke yngre geologer den 16. januar 1893. Projektet var så kontroversielt, at en af de oprindelige idémænd sprang fra natten før foreningens oprettelse, da han frygtede for sin karriere. Der er altså en urkraft gemt i foreningen.

DGFs nye profil bliver fulgt op af handling. Folkene bag nutidens DGF har nemlig indbudt medlemmerne til henholdsvis 22 og 37 arrangementer i 2002 og 2003. Det er en voldsom stigning i forhold til de tidligere år. Og efter en periode, hvor mange studerende slet ikke har kendt til DGFs eksistens, er netop de studerende nu begyndt at melde sig ind i foreningen. Det nye marchtempo er dog stadig begrænset til København, så til generalforsamlingen efterlyste DGFs formand ideer og projekter, som kunne få geologerne i resten af landet til at slutte op.

Én bunke geologiblade

I år trak fem foredragsholdere emner frem fra foreningens historie til morskab og eftertanke. I et af indlægene tog Erik Nygaard udgangspunkt i, at DGF blandt andet blev oprettet for at give yngre geologer mulighed for at publicere. Det er en målsætning, som er lykkedes, for foreningen publicerer i dag selv et tidsskrift og en bulletin. Derudover kan geologer publicere artikler i en vifte af forskellige skrifter rækkende fra det videnskabelige niveau til det populært formidlende.

Erik Nygaard stillede derfor det oplagte spørgsmål, om faget geologi får nok ud af de ressourcer, der bliver brugt på formidling.



De to vindere af Danmarks Geologipris, Jon Ineson og Finn Surlyk. (Foto: Peter Warnemoors, GEUS)

Baggrunden for spørgsmålet er det svigende studenteroptag på de to geologiske institutter.

De populære blade *Varv*, *Geologi* – nyt fra GEUS og *GeologiskNyt* har mellem et og tre tusinde abonnenter hver. Spørgsmålet er så, om faget på den måde samlet har kontakt med 6.000 personer, eller om der er mange, som abonnerer på flere af bladene.

Erik Nygaard foreslår derfor, at vi i den geologiske formidling identificerer og sætter på forskellige målgrupper. På den måde kan

Vi borer over hele landet..!

- Kerneboringer
- Hulsneglsboringer
- Højslevboring
- Tørboring
- Luftslylleboring
- Skylléboring

- ring og hør nærmere...



POUL CHRISTIANSEN A/S
Brøndborer- &
Ingeniørfirma
7840 Højslev
Tlf. 97 53 52 22

100 år

- din sikkerhed for erfaring og kompetence...

vi bedst sikre, at formidlingen af vores spændende fag når ud til den bredest mulige gruppe af interesserede.

De alment videnskabelige og de tematiske tidsskrifter, mener han, dækker et andet behov, nemlig behovet for dokumentation. Deres berettigelse kan derfor ikke aflæses i optaget af studerende.

Organisering af finanserne

Ikke kun DGFs arrangementer har ændret sig, for bestyrelsen har også besluttet at revidere DGFs vedtægter. Efter endt diskussion på Generalforsamlingen bliver de nye vedtægter sendt til afstemning blandt medlemmerne. De præcise ændringer i forhold til de gamle vedtægter ligger på foreningens hjemmeside: www.2dggf.dk. Her kan man nu også abonnere på foreningens nyhedsbrev over nettet.

Presset af blandt andet stigende udgifter til porto til foreningens to blade, blev foreningens finanser reorganiseret i år. Rege- ringens fjernelse af portostøtten rammer

også DGFs tidsskrifter, så der er brug for nytænkning på det område.

DGFs tre legater er desuden blevet samlet i ét, da legaterne hver for sig kun gav ubetydelige bidrag til deres formål. Det overlevende legat er "Ingeniør Ad. Clements Legat til Fremme af Dansk Geologisk Forenings Virksomhed". På årets generalforsamling var der nogen vemod ved, at Steenstrups navn ikke kommer med i det samlede legats navn. Men pga. de enkelte legaters egne regler, kunne det ikke lade sig gøre.

DGFs bestyrelse arbejder også på at ændre reglerne for uddelingen af Stenomedaljen. I dag er det lettere at uddele medaljen til en udlænding end til end dansker, og det har haft et formål, da medaljen blev stiftet. På den måde kunne man nemlig fremme udenlandsk interesse for dansk geologi. Men bestyrelsen i DGF mener, at der i dag arbejder så mange udenlandske geologer i Danmark, at denne forfordeling af udlændinge er temmeligt uretfærdig i forhold til deres danske kolleger. ■

Kort nyt

Årstidsbestemte vulkanudbrud?

Ph.d. Ben Mason og to studerende ved Cambridge University har netop publiceret en artikel, hvori de beskriver, at der på den nordlige halvkugle forekommer mange flere vulkanudbrud om vinteren end om sommeren. Datamaterialet er på hele 3.200 udbrud fra 1700-1999.

Ifølge forklaringen skyldes den forhøjede udbrudsfrekvens, at 10 millioner millioner tons vand hvert år flyttes fra den nordlige til den sydlige halvkugle og tilbage igun. Dette skulle bevirke en rytmisk trykændring i magmakamrene under vulkanerne, når noget af vandet dels i form af sne falder på vulkanerne og omgivelserne og dels pga. en koldere atmosfære, der også er tungere i vinterperioden. Disse trykændringer vil ifølge Mason medføre udbrud hos vulkaner, der i forvejen er "udbrudsmodne".

Fænomenet ses også efter afslutningen af en istid, har det vist sig, hvor udbrudene er hyppigere pga. aftagende pres fra gletschere – herved ændres trykket i magmakamrene.

dmi.dk/UVH ■

Geologiens dage 2004

Så nærmer Geologiens Dage 2004 sig atter. Dagene afholdes 25. og 26. september.

Skov- og Naturstyrelsen koordinerer også i år Dagene i samarbejde med GEUS og Naturvidenskabsfestivallen.

Der kommer nærmere besked om hvordan man tilmelder et arrangement.

Yderligere information eller eventuelle spørgsmål kan rettes til:

Lise Holm
Skov- og Naturstyrelsen,
tlf. 39 47 20 57
e-mail: lho@sns.dk.

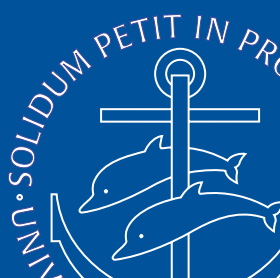
Masteruddannelse i Geovidenskab Ny viden - nye udfordringer

Det Naturvidenskabelige Fakultet ved Aarhus Universitet udbyder en masteruddannelse i geovidenskab. Uddannelsen er opbygget af halvårslige moduler, som kan følges hver for sig. Modulerne i efteråret 2004 hedder:

- Geofysiske kortlægningsmetoder
- Danmarks kvartære og tertiære geologi

Studiestart: September 2004
Ansøgningsfrist: 1. juni 2004

Læs mere på
www.nat.au.dk/master



Tak til vore støtte- abonnenter:

 WaterTech a/s

— og —

DGE
Dansk Geo-servEx a/s
• Miljø • Vand • Råstof • Geologi